

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ

95/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 4.3.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση από τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «METROPOLIS 95,5» Νομού Θεσσαλονίκης, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας, με την προβολή προγράμματος το οποίο: α) προσβάλλει τους συνταγματικούς θεσμούς και την έννομο τάξη και β) συνιστά ανακριβή και χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μετάδοση των γεγονότων, κατά τη διάρκεια της εκπομπής με τίτλο «ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ», η οποία μεταδόθηκε την 18^η Νοεμβρίου 2023 (ώρες 09:00-12:00). Η υπόθεση εξετάζεται κατόπιν της με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6418/13.12.2023 καταγγελίας της Ένωσης Συντακτών Μακεδονίας-Θράκης.

Η υποβληθείσα καταγγελία εντάχθηκε αρχικώς στον προϋπάρχοντα φάκελο 408/17.12.2020, ο οποίος είχε ανατεθεί στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Αντώνιο Κεχρή. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 225/ΕΣ/12.2.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στις 8.11.2024, ο νομικός

έλεγχος της υπόθεσης ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά, λόγω παραίτησης του αρχικώς ορισθέντος νομικού εισηγητή και αποχώρησής του από το ΕΣΡ. Στη συνέχεια, σχηματίστηκε νέος φάκελος με αριθμό 12/23.1.2025 στον οποίον εντάχθηκε η υποβληθείσα καταγγελία και η υπηρεσιακή έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 148/ΕΣ/27.1.2025 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, παρέστη για λογαριασμό της εγκαλουμένης εταιρείας ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Σταύρος Μαλαμής (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»). Ερωτηθείς από την Πρόεδρο, ο Δικηγόρος απάντησε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 20.3.2025, ώρα 14:00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Η εγκαλουμένη κατέθεσε στη Γραμματεία του ΕΣΡ το με αριθμό πρωτοκόλλου 1213/11.3.2025 υπόμνημα.

Την 26.5.2025 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόντες ο αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης και το μέλος Πέτρος Τριανταφυλλίδης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, ο οποίος δεν μετείχε στη συνεδρίαση της 4.3.2025 κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση της ιδιοκτήτριας εταιρείας του ραδιοφωνικού σταθμού, αναγιγνώσκοντας την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6418/13.12.2023 καταγγελία της Ένωσης Συντακτών Μακεδονίας-Θράκης, την με αριθμό πρωτοκόλλου 225/ΕΣ/12.2.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Αικατερίνη Κοντοπούλου, την με αριθμό

πρωτοκόλλου 148/ΕΣ/27.1.2025 νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμων-νομικός Γεώργιος Αναγνωσταράς, το με αριθμό πρωτοκόλλου 1213/11.3.2025 υπόμνημα της εγκαλουμένης εταιρείας, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω νομικός εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Το Μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως της 4.3.2025, και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Η Ολομέλεια, αφού ακροάσθηκε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την ενδεχόμενη επιβολή, σε περίπτωση παραβάσεων, των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.
2. Εξάλλου, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υποχρεούνται να μεταδίδουν τα γεγονότα με προσοχή και με αίσθημα ευθύνης για να μην προκαλείται σύγχυση στο κοινό. Ειδικότερα, το άρθρο 5 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και όσο είναι δυνατό πλήρης. Τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό»*. Συναφώς, απαγορεύεται η μετάδοση υποθέσεων και πιθανολογήσεων ως γεγονότων. Το άρθρο 15 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Ειδήσεις και σχόλια, κρίσεις ή απόψεις πρέπει να διακρίνονται με τρόπο σαφή. Υποθέσεις ή πιθανολογήσεις δεν παρουσιάζονται ως γεγονότα»*.
3. Περαιτέρω, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υποχρεούνται να σέβονται τους συνταγματικούς θεσμούς και την έννομο τάξη κατά τη μετάδοση των ενημερωτικών εκπομπών τους. Ειδικότερα, το άρθρο 2 παρ. 3 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Το Σύνταγμα και η εν γένει έννομη τάξη της χώρας πρέπει να παραμένουν σεβαστά ακόμη και όταν ασκείται κριτική σε συγκεκριμένους νόμους ή θεσμούς»*.

4. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, από την ακρόαση της επίμαχης ροής προγράμματος και από τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Στις 18.11.2023 και μεταξύ των ωρών 09:00-12:00, προβλήθηκε από τον ραδιοφωνικό σταθμό της εγκαλουμένης η εκπομπή «ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ».

Ο παρουσιαστής της εκπομπής αναφέρθηκε στα γεγονότα του Πολυτεχνείου και εξέφρασε την άποψη ότι πολλοί επωφελήθηκαν από αυτά, για να χτίσουν τη μετέπειτα πολιτική τους καριέρα εμφανιζόμενοι ως τάχα αντιστασιακοί. Αμφισβήτησε ότι υπήρχε πραγματική αντίσταση κατά την εποχή της χούντας, θεωρώντας ότι οι υποστηρικτές του καθεστώτος εμφανίστηκαν μετά την πτώση του ως αντιστασιακοί. Ισχυρίστηκε επίσης ότι κατά την περίοδο της επταετίας η χώρα γνώρισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη και ότι έγιναν πολύ σημαντικά έργα. Ταυτοχρόνως, αμφισβήτησε ότι υπήρχε πράγματι χούντα στη χώρα και ότι υπάρχει σήμερα πραγματική δημοκρατία. Αμφισβήτησε επίσης το σύστημα της Προεδρευομένης Δημοκρατίας, λέγοντας ότι επιτρέπει σε μια μειοψηφία να κυβερνήσει χρησιμοποιώντας ως βιτρίνα μια Πρόεδρο της Δημοκρατίας που απλώς πληρώνεται χωρίς να κάνει απολύτως τίποτα. Ειδικότερα, αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Μια επέτειος στην οποία την έχουμε αναλύσει στο παρελθόν πάρα πολλές φορές, μια επέτειος που την εκμεταλλεύονται κάθε χρόνο τα πολιτικά συστήματα που κυβερνάνε την πατρίδα και περισσότερο η κάθε αντιπολίτευση, μια επέτειος η οποία δεν έχει σχέση, δεν έχει καμία απολύτως σχέση με την πραγματικότητα σχετικά με το τι έγινε τότε και πώς το παρουσίασαν σε όλο τον ελληνικό λαό. Από αυτήν την ιστορία του Πολυτεχνείου στην οποία πρωταγωνίστησε το ΠΑΣΟΚ, ο Ανδρέας Παπανδρέου και όλη

η γνωστή συμμορία η οποία είχε την εποχή εκείνη, συμμορία εντός εισαγωγικών βέβαια, υπό την καλή έννοια, την εκμεταλλεύτηκαν κατά τον καλύτερο τρόπο και όλα τα ονόματα της εποχής εκείνης που ήταν στο ΠΑΣΟΚ...

...

Ανεξάρτητα τι συνέπειες θα έχεις από την λεγόμενη χούντα που μόνο χούντα δεν ήτανε... Χούντα αυτή, δεν ήτανε. Ήταν ένα δημιούργημα των Αμερικανών, το οποίο δημιούργημα των Αμερικανών μπήκε για εφτά χρόνια για λόγους στρατηγικής σκοπιμότητας.

...

Το διάστημα εκείνο που ο κύριος Παπανδρέου βρισκόταν στη Σουηδία και ο Καραμανλής με τον Μητσοτάκη βρισκόταν στο Παρίσι, μαζί με την οικογένειά του, ο κύριος Μητσοτάκης συμπεριλαμβανομένου και του 5χρονου Κυριάκου, ο ελληνικός λαός βρισκόταν στην Ελλάδα... Αυτοί την κοπάνησανε διότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

...

Η συντριπτική πλειονότητα του λαού δεν έκανε αντίσταση. Αν αντιστεκόταν στα σοβαρά έστω το 5% του πληθυσμού, το καθεστώς δεν θα άντεχε να ξεπεράσει σε διάρκεια ούτε τα 90 λεπτά ενός ποδοσφαιρικού αγώνα. Στις καθυστερήσεις θα βρισκόταν άπαντες στα κάτεργα. Από την άλλη, οι αντιστασιακοί που ήθελαν να εισπράξουν τοις μετρητοίς την αντιπάθεια για τους δικτάτορες- την οποία φυσικά σπανίως εκδήλωναν δημοσίως- έκαναν τόσο θόρυβο στην αντιπολίτευση, θόρυβο που δεν τον κάνανε όταν υπήρχε η χούντα, που δύσκολα θα κατόρθωνε να προκαλέσει σύσσωμος ο ελληνικός λαός.

...

Διότι γνωρίζουμε πολύ καλά -αυτό θα σας το πω επειδή προχθές έκανε μια δήλωση ο κύριος πρωθυπουργός ότι σε διάφορες χώρες, Αργεντινή, Βραζιλία -Βραζιλία, τεράστια χώρα-, Αργεντινή -το ίδιο-, Περού, το ένα το άλλο και αριστερά δεξιά σε διάφορες ηπείρους, όταν έγιναν πραξικοπήματα, οι διάφοροι πολιτικοί συνελήφθησαν. Εδώ έγινε ένα πραξικόπημα, εκεί είδαμε τον Κωνσταντίνο Καραμανλή στο Παρίσι, τον Μητσοτάκη να πηγαίνει στο Παρίσι και τον Παπανδρέου να το παίζει, να το παίζει επαναστάτης από τη Σουηδία.

...

Και αυτή τη στιγμή έχουμε μορφή δημοκρατίας που δεν είναι, δεν μπορεί να είναι δημοκρατία το 41%, πώς να το κάνουμε; Συγγνώμη λίγο, ακούστε με εσείς. Επειδή

χτίσανε το σύστημα έτσι που λέει Προεδρευομένη Δημοκρατία και με 40% κάνεις κυβέρνηση! Ποια είναι η Προεδρευομένη Δημοκρατία; Έχουμε μια Πρόεδρο βιτρίνα η οποία δεν κάνει απολύτως τίποτα και μόνο πληρώνεται; Έτσι είναι η Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Την έχουμε βιτρίνα για να κυβερνάμε με 40 και με 39%; Ποιον κοροϊδεύουνε, νομίζουνε;

III. Υπαγωγή

Η εγκαλουμένη προβάλλει τον ισχυρισμό ότι τα όσα αναφέρθηκαν από τον παρουσιαστή της εκπομπής ενέπιπταν στο πλαίσιο της ελευθερίας της έκφρασης και της υποχρέωσης του ραδιοφωνικού σταθμού να αναγνωρίζει και να σέβεται εμπράκτως όλες τις απόψεις. Ισχυρίζεται ειδικότερα η εγκαλουμένη ότι ο παρουσιαστής εξέφρασε απλώς τους προβληματισμούς πολλών πολιτών αλλά ακόμα και πολιτικών για την αποτελεσματικότητα του συστήματος της Προεδρευομένης Δημοκρατίας, χωρίς να έχει την πρόθεση να θίξει ούτε το πολίτευμα αλλά ούτε και το αξίωμα και το πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η αρχή της ελευθερίας της έκφρασης υπόκειται ωστόσο σε περιορισμούς, μεταξύ άλλων και όταν επιχειρείται η απαξίωση των θεσμών και της εννόμου τάξεως μέσω γενικευτικών προσβλητικών θέσεων και εκφράσεων για συνταγματικώς προβλεπόμενα όργανα και τους λειτουργούς τους (πρβλ. ΣτΕ 1038/2019, ΣτΕ 1172/2017, ΣτΕ 1731/2017, ΣτΕ 5007/2013). Στην προκειμένη περίπτωση, ο παρουσιαστής της εκπομπής αμφισβήτησε ότι υπάρχει σήμερα πραγματική δημοκρατία στη χώρα (*Και αυτή τη στιγμή έχουμε μορφή δημοκρατίας που δεν είναι, δεν μπορεί να είναι δημοκρατία το 41%, πώς να το κάνουμε;*) και αναφέρθηκε υποτιμητικώς στο αξίωμα και στο πρόσωπο της τότε Προέδρου της Δημοκρατίας (*Έχουμε μια Πρόεδρο βιτρίνα η οποία δεν κάνει απολύτως τίποτα και μόνο πληρώνεται; Έτσι είναι η Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Την έχουμε βιτρίνα για να κυβερνάμε με 40 και με 39%;*) αμφισβητώντας επίσης το συνταγματικώς κατοχυρωμένο (άρθρο 1 παρ. 1 του Συντάγματος) σύστημα της Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας (*Επειδή χτίσανε το σύστημα έτσι που λέει Προεδρευομένη Δημοκρατία και με 40% κάνεις κυβέρνηση! Ποια είναι η Προεδρευομένη Δημοκρατία;*). Δεν επρόκειτο επομένως για άσκηση θεμιτής κριτικής στο πλαίσιο της ελευθερίας της έκφρασης,

αλλά για προσπάθεια συνολικής απαξίωσης και υπονόμησης συνταγματικών θεσμών και των λειτουργιών τους.

Δεν προκύπτει αντιθέτως ανακριβής και χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μετάδοση των γεγονότων. Θα πρέπει επομένως να απαλλαγεί η εγκαλουμένη από την σχετική κατηγορία.

Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλουμένη παραβίασε την υποχρέωση να μην προσβάλλει μέσω των εκπομπών της τους συνταγματικούς θεσμούς και την έννομο τάξη της χώρας. Επομένως, πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως της εγκαλουμένης και το γεγονός ότι έχει τιμωρηθεί επανειλημμένως κατά το παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (ενδεικτικώς, ΕΣΡ 164/2024, ΕΣΡ 157/2020, ΕΣΡ 303/2015, ΕΣΡ 64/2014) κρίνεται ομόφωνα ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη παραβίασε την υποχρέωση σεβασμού των συνταγματικών θεσμών και της εννόμου τάξεως κατά τη μετάδοση της ελεγχόμενης εκπομπής της, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Απαλλάσσει, ομοφώνως, την εγκαλουμένη από την κατηγορία της ανακριβούς και χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μετάδοσης των γεγονότων.

Επιβάλλει, ομοφώνως, στην εταιρεία με την επωνυμία «METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «METROPOLIS 95,5» Νομού Θεσσαλονίκης, τη διοικητική κύρωση του προστίμου των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την παραβίαση της υποχρέωσης σεβασμού των συνταγματικών θεσμών και της εννόμου τάξεως της χώρας.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, που εδρεύει στο δήμο Πυλαίας νομού Θεσσαλονίκης, στην οδό Κωστή Παλαμά 6Α, Τ.Κ. 55534, με ΑΦΜ 998305295, ΔΟΥ ΦΑΕ Θεσσαλονίκης.
2. Της του, κατοίκου, με ΑΔΤκαι ΑΦΜ, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 26^η Μαΐου 2025 και δημοσιεύθηκε την 14^η Νοεμβρίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ